

Lilian Dahlkild og Birgit Kraghs test

En stor lille ordblindetest

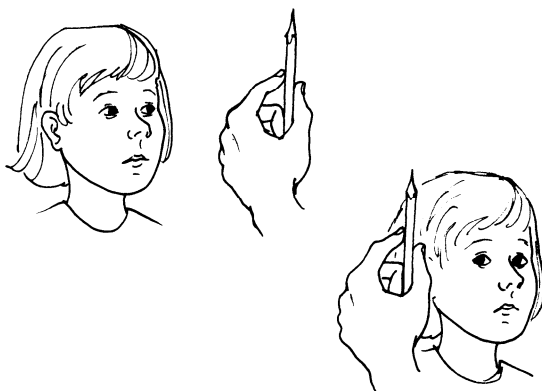
Skolernes autoriserede test for ordblindhed er besværlig, langvarig og dyr at gennemføre. Men den afdækker hvilke vanskeligheder eleven har, så det bliver muligt at indkredse felter, der kan arbejdes pædagogisk med.

Tale- og læsepædagogen Lilian Dahlkild og cand.pæd.psych. Birgit Kragh skabte en test, som de fik publiceret i en bog om børns motoriske udvikling. Deres test udmærker sig ved at den er enkel, den kan gennemføres på et øjeblik, og den viser desuden hvad ordblindhed er, og hvad funktionen Læsefærdighed grundlæggende består i. Deres test vil være et fremragende og så at sige omkostningsfrit supplement til den autoriserede. Jeg gengiver den her, som den står i deres bog:

Test for automatisk synsmotorik

”Elev og lærer sidder over for hinanden.

Læreren holder f.eks. en blyant midt for barnets øjne i ca. en halv meters afstand.

Blyanten bevæges nu således, at barnets øjne bevæges til yderstillinger. Med rolige bevægelser føres blyanten fra side til side, og der tegnes cirkler og kryds i luften foran barnet. Det iagttages, om barnet kan følge bevægelserne med øjnene.

Ligeledes undersøger man, om barnet kan konvergere (om øjnene kan dreje indad) ved at føre blyanten i lige linje ind mod barnets næse.

Nøjagtig som da læreren foretog undersøgelsen, skal eleven nu selv prøve at føre blyanten.

Det er vigtigt, at man samtidig snakker med barnet for at få et indtryk af, hvor automatiserede øjenbevægelserne er.

Vær opmærksom på

1. Om eleven trættes
2. Om øjnene ”springer fra”, altså ikke er i stand til at fiksere ret lang tid ad gangen.
3. Om hovedet holdes stille.
4. Om eleven standser op når man taler til ham.
5. Om eleven selv formår at føre blyanten: øje-håndkoordination.”

(Fra **Motorik – børns fundament**. København: Gyldendal, 1983. Side 25-26):

Så enkel denne test er, viser den øjeblikkeligt hvad det er, der afskærer et ordblindt menneskes øjne fra at læse. Den viser om bogstaverne tåger ud foran øjnene, eller om de hopper og springer, så det bliver umuligt at få hold på dem. Den viser om synet kan læseopfatte nogle linjer før det bliver udmattet og er ude af stand til at læseopfatte mere. Testen afdækker kort sagt de problemer, som et ordblindt syn kan møde foran skreven tekst. Efterfølgende anvendelser af testen giver en hurtig og god tilbagemelding på om den undervisning eller den behandling som en ordblind har fået, har haft til følge at den automatiske synsmotorik er blevet bedre.

Synets automatiske bevægelser har ved flere undersøgelser vist sig at være sammenfaldende med evnen til at synsopfatte skreven tekst. Neurologen Mogens A. Dalby (et al) demonstrerede det i **Bogen om læsning – forudsætninger og status I** som Munksgaard-Danmarks pædagogiske Institut udgav i 1983. Se side 110-39. I 1989 gjorde psykologen Steen Larsen det samme i sin doktorafhandling: **Læsning og cerebral integration**, Gyldendal 1989. Se side 71-82.

Testen viser – lige på stedet – hvad det er, der afskærer den enkelte elev fra at udvikle læsefærdighed. Det er der ingen anden test der gør. Den gør det også muligt at forklare både forældrene og eleven selv, hvad problemet består i. Det er der ingen anden test der gør.